

Szerkesztői és kiadó iroda:
NYIREGYHÁZÁN,
Piac-utca a Komló melletti házban.
Bérmertetlen levelek el nem fogadtatnak.

Nyílt tér alatt minden háromhasábos garmonsor 25 kr. és 30 kr. bélyegdíj.

TISZAVIDEK.

Előfizetési díj:
A kiadványt a következőkért: 5.50
Házi és postai költség: 6.—
Félévre: 3.—
Évnyegyedre: 1.50

Hirdetések díja minden öthasábos petücsor egy sori ígatásánál 5. többlezörülmény bélyegdíj 30kr.

Előfizethetni Nyiregyházán a kiadó-hivatalban és ifj. Csáthy Károly nyiregyházi és debreczeni könyvkereskedéseiben. P.-A.-Ujhelyben Löwy A. könyvkereskedésében, Bereghszászbán Csauder Mórnál, hol egyszersmind hirdetések is felvétetnek.

Nyiregyháza, auguszt. 14.

(L.) Egész Európában alig van egy országnak oly áldott földje, mint Magyarországnak s mi magyarok még is szegények, a nélkülözésektől majdnem legjobban körülhálózva vagyunk.

Nemzetgazdaszatunk ugyan újabb időben örvéndtes lendületet nyert, sok részben kielégítő lenne iparfejlődésünk is, de a köznép mégis szegény, előtte egész halmaza áll a bajoknak.

Alig tévedünk, ha e válságos helyzet okát ama balkörülményben lenni állítjuk, melyszerint a mi köznépünk még mindig, a sok esekben rosszul fizető bizalmatlansági alapokon állva, némely oly dolgok és intézmények iránt is méltatlan előítélettel viselkedik, melyek — a mindennapi tapasztalás szerint — már országokat emeltek ki a tönk-rejtetés örvényéből.

Ily intézetek — melyek napjainkban is köznépünk részéről a kimagyarázhatlan merev közöny, mi több elvetéssel találkoznak: a tűz-, jég ellen s életbiztosító intézetek.

Nagyon sokan vannak kik — elég tévesen — háttérbe szorítva az előrelátó ész által javaslatba vett tanácsokat, házaik s ingó vagyonuk megőrzését egyedül az Ur Istenre bízva, nyugodtan állanak a legsíralmasabb lehetőségekkel is szemben, mondván: ha az Isten rám akarja mérni ostorát, hiába minden ellenőrzés.

A gondviselésnek épen nem telik öröme a mi jajainkban, de azért adatott az ész, hogy használjuk azt.

Az ember földi sorsát egy magasabb kéz intézi, a jövő fátyla senki előtt nincs feltárva: megtörténhetik tehát, hogy a legjobb módos gazda, ki hosszú éveken át hulló verejtékével szerezte becsületes vagyonát, ha azt biztosítani könnyelműen elmulasztja, egy reggel csak arra ébred, hogy semmije nincs s mint földönfutó a koldustarisznyát akaszthatja nyakába.

Bezzeg jó volna most, ha okulva az elszámálhatlanul sok eseteken, biztosítva lett volna vagyona; meg lenne a mentődeszka, mely őt s övéit a nyomortengeréből mentené ki.

Városunkban sok a szegény ember, kinek összes vagyonát háza, vagy néhány asztal buza teszi; siessen az ily gazda mielőbb a biztosítással, nehogy a halgatást keserű bánat kövesse.

Az élet biztosítás szintén oly dolog, mely nem a legjobban hangzik a mi köznépünk fülében.

Pedig ez a legjobb takarékpénztár, mely a koporsóink körül álló árváink számára a mindennapi kenyeret biztosítja.

Tekintsünk példakép egy középosztályú gazdát; az általános tapasztalat szerint napokat élünk, midőn a birtokszerzés s vagyongyarapítás a lehető legnagyobb feladat lett, mert a különoldalu országos és családi idült bajok folytán pangásba ment kereseti jövedék maximuma alig képes a napi maradhatlanul szükségesek kiállítását is eredményezni s a legszigorubb beosztás kell oda, hogy egy gazda mai nap adósság csi-

nálás nélkül családjával becsületesen megélhessen s ha ily helyzetben hirtelen egyik vagy másik szülő elhal, mi vár a gyermekekre, mi az árvák jövője, ha sem az elhalt szülők sem ők biztosítva nem voltak?

Nyomor, testi és szellemi eltörpülés.

Azon derék férfiak, kik a társadalmi élet bukásának elharítására hivatvák, különféle intézményeket gondoltak ki, hogy az emberek terhe könnyíttessék, hogy a keserű ürdömpohárba, örömeseppek is vegyüljenek.

Ily üdvös intézmények az életbiztosítók, midőn a családapa vagy magát, vagy gyermekeit biztosítja, hogy a bekövetkező halálesetre legyen hova fordulni.

Hány szegény árva áldotta már ez üdvös intézményt, kik nélküle, a szivtelen rokonoktól eltaszítva, az inség gyermekeivé lettek volna.

Ha valamit, úgy főleg az életbiztosítást ajánljuk mindenkinek különös figyelmébe; mert a végórában a haldoklás kínjai közt is vigaszt ad az az embernek, ha biztosan tudja, hogy hátrahagyott kedvesei nem lesznek kénytelenek más ajtaja előtt kenyeret koldulni.

Köznépünk közt eláradt bajt miként lehetne beszüntetni.

Minden rosznak keletkezésében kell eleit venni, mig orvosolhatlanná nem válik. Ezért

Dicsérendő a kormányoknak ama bölcs intézkedések, hogy a ragályos betegségek megállítására zárlatot rendelnek, felügyelőket neveznek: mig sokszor ezek által hatályosan eleje is vették a rosznak, sok gonoszunk. Nem lenne e üdvös azért a szabadsága miatt önvesztésre siető köznépünknek szabadságát korlátozni a kormánynak, mely anyagi és erkölcsi vesztesé felé gyorsan viszi, s mely miatt az egész szenved: sőt nemzedékről-nemzedékre veszélyesebb rohamokban tör ki?

A kik a köznép közt laknak, látván ezeket napokint nagyobb-nagyob mérvben kifejlenni: tehetetlenségükben csak fájó érzetet emelnek; de fékezésére semmit sem tehetnek sem tettel, mert nincs hatalmuk, sem tanácsos, mert az elhangzik — meg nem fekezhetik. Kisértsük meg azért, — ha csak gyenge vonásokkal is, — rajzolni, miként lehetne segíteni a bajon?! azonban.

Mondjuk el először egyenkint a bajnak okait. Irjuk le népünk köz rosz szokásait: élet módjukat, mik ugyan nem újak; de már ma az elfajulásnak fokozódott nagyságában veszélyesebbé váltak: Minő a korezmázás. Lakadalmaskodás. Temetkezés. Téli esték vagy fonó házak.

Ezekre fordítja ma köznépünk minden figyelmét, minden idejét, minden vagyonát, minden erkölcsét. Ezen tényezőknél tékozlott vesztegetése feltartóztatlanul viszi elcsúszásához.

I.

A korezma az a mely a legkisebb helységben is meg volt, hol a munkás népek erősítő-itala tartott, pénzért kiszolgáltattott.

A magyar nép áldomást ivott eleitől fogva: iszik ma is. Már pedig italt nem tarthatott minden ember: így kellett lenni olyan helynek, olyan egyéneknek, — ki mérsékelt árért — e szükségletéről gondoskodják Eleinte itt csak kiszolgáltattott: Ma pedig ez egy veszélyes ingerrel kecsegtető bünbarlang lett; hol a szánandó és magáról megfélekedezett ember megfogtatván, csak akkor szabadul ki, midőn már nincsen rajta sem erkölcsiéneknél ékes palástja, sem meztelenségét elfedő öltözéke. Itt romlanak az apák, itt romlanak a fiak.

Köz szokás, hogy az ifjak 16-ik évekből leginkább legényekké lesznek, és társaik által felítetnek: ez pedig így történik.

Vasárnap délután minden legény és ifja összegyűl a korezma előtt; be várják mig az apák is össze gyülekeznek, és akkor veszi kezdetét az ünnepély, kikiáltják a 16 éves ifjunak, s ha több van sorrendel mindeniknek nevét, és megcsapják, s ezzel legényé van avatva: Ha némelyik érzékenyen veszi, ott van a biztató apa: „Ne félj fiam nem halsz meg alatta, így volt ez koromban is.“ Elvégződven a műtétel, a felítetett legények parancsolnak pálmikát; nem a mennyi elég; hanem ki mennyit bír magába tölteni: van pénz, nincs pénz, az apa fiáért jót áll: ezt pedig jól érti a dupla krétájus addig isznak, addig húzalkodnak mig a különben is dü-

hösségre fokozó — pálinka megtéven hatását: — a felavatott legénynek is erejüket mutatni akarván, nem nézik testvért, apát, barátot: — oly általános vérengzésé fejlődik, melynek csak az általános kimerültség vet véget, és a késő éj: Ekkor ki hogy tud haza tántorog; de a keresztre érdemes vitézek ott maradnak a korezmában, kivált az új legények vitéz tetteikről beszélgetve, isznak, nem isznak, — azért nő a rovás. És az apa által felszabadított — az apai vagyonra — ez naptól fogva szabadon iszik és itat.

Ezt fékezni nincs ki, pedig falu helyen ez kivált nyári vasárnapokon így történik.

Csak egy esetet mondanék el, — mi a többit képviseli: és ez czáfólatlanul igaz.

II.

A lakadalmaskodás. Ha egy ifju pár eljegyeztetett, ha egy gyermek született, ha valaki meghalt, azt mondták rá, hogy a pap zsebjébe került: Ma pedig ez másként van: ma a korezmáros zsebjébe került.

Csak ezelőtt 20 évvel is valóban egy élvezetes ünnepség volt köznépünkkel a lakadalmaskodás: ma pedig az esküvő előtti napon elkezdődnek féktelen ivás, zavart láрма és kicsapongások közt. — Az esküvő napján ha vannak is menyegzői hivatalnokok, — nincs meg a példai rend, — alig akad egy menyegző, hogy az esketés délig megtörténjék és józan arczot alig látni. Óh vagynak kivételek is! — Ugy folytatják éjjel és nappal örökös ivás és ordítás közt egész heten: jobb érzésű kerül, mert nem talál tiszteletet, nem megkülönböztetést: borzasztó látvány ma egy közönséges lakadalom! satb.

(Folyt. köv.)

Pest, auguszt. 13.

(A bajos levélírás. — A saison morte. — A színház. — Kőműves. — Neue Welt. — Margitsziget. — Császárfürdői bál. — 36 R. meleg. — Krakau. — Egy apáczahistoria. — Pest és Paris rokonsága.)

Jelen körülmények között levelet írni nem a legcsekélyebb feladatok egyike, nem csekély először is azon roppant trapius meleg miatt, mely az embert mindenemű munkára, tehát a levélírásra is képtelenné teszi, a hőmérő 34—36° R. meleget mutat; másodsor az ugynevezett tárca-anyag teljesen hiányzik, a haute volée leginkább fürdőkben tartózkodik s így a chronique scandaleuse-ből mitsem tudunk felmutatni; a honatyák is legnagyobb részben vidékre rándulván, a mulattatónak is igen nagy szükiben vagyunk, szóval a saison olyan morte, hogy már morte-bb nem is lehetne; egy francia író azt mondja: „unalmas, mint egy academiái ülés“; de meg vagyok győződve, hogy ha julius hóban Pesten tartózkodik vala, sokkal hatályosabban fejtegette volna ki az unalmat; és valóban felsül az, ki most hozzánk jó azon szándékból, hogy mulasson, mert elvonva attól, hogy például a nemzeti színházban színész s közönség egyaránt ásitózik, a német fabódé — no de erről hallgatni szoktam, s hallgatók jelenleg is, — alig van hely, hol az ember kedélyesen mulathatna; a városliget egyik járatlan helyén magyar színi társulat működik Kőműves vezénylete alatt, ki nem hirdeté sem elővetelét, s meg előadásainak kezdetét s a látogató közönség száma után ítélve még most sem látszik ittlétéről értesültnek lenni; különben is K. társulata épenséggel nincs arra hívatva, hogy a szunnyadozó magyar Thaliát új életre kerentse; egyéb részletekbe nem bocsátkozhatom „de comediandibus nil nisi bene“ elvnel fogva.

Nem hagyhatom ez alkalommal említés nélkül a — különösen vidékiek által látogatott — „Neue Welt“ című helységet, melynek characteristicus elemei röviden véve: rosz étel, ital dítt, ár szerfölött nagy — ennyi a test felüdítésére szolgál, szellemi élvezetül pedig Mademoiselle Antoinette (már huzamosb idő óta) lehető legszemtelenebb gesticulációival gyönyörködötti a közönséget, azért mondom gesticulációival, mivel chansson-jából a hallgatók 9—10-ed része szót sem ért; helyesen jegyzé meg valaki, hogy inkább „alte Welt“-nek kellett volna elnevezni, s nagyon szomorú volna ha az új világ ily alakot venne fel; már azon körülmény is igazolja a főváros kétségbeesett unalmas helyzetét, hogy oda tömegesen kirándul, holott az izlésével koránsem egyezik.

Uj még általam eddig érintetlenül maradt mulatóhely: a Margitsziget; a nyájas olvasó ne tulajdonítsa kizárólag gáncsoló kedvemnek, ha itt is igen sok árnyoldalt kénytelenítették említeni, mert igaz, hogy néhány év múlva egyike lesz a leggyönyörűbb mulatóhelyeknek, de ma még arra fejletlen; csupa épülőben levő ház (kész egy sincs) — az az artési kutak építése okozza, hogy az embernek folyton deszkák és kövek között kell balancirozni, összesen két kis hajó Nádor és Klotilde szállítja a nagyszámu közönséget, miből természetesen a veredés és tolakodás el nem maradhat, annyival is inkább, mivel rendőr alig található; hihetőleg ugy vélekednek az illetők: addig mig eldöntve nincs Pest-Buda v. Pestmegyeé a sziget, addig ússék be orrukat és bukjanak a vízbe ha tetszik. Hanem a mi jó nincs — az még lehet s reméljük is — Vis à vis van a Császá-

árki
n a
mi-
—
inó
már
iso-
Bor-
le-
meg-
a év
ska
ssa
fo-
yira
zet-
fo-
mult
—
me-
ünk,
erint
ál-
ban
nő-
ogy
— A
843.
k a

hogy
nyész
kos-
lását
tény
deté
k ez
tül a

ható
rium
zigo-

Gaz.
egy
ette,
rnál
m a
ndit-
az
szte-
eni?
arra,
tet-
k is
n a
bőző
ács
ény-

for-
nde-
atá-
delet
min-
k to-
mi-

bol-
vég-
zára-
érta-
a, tán
ezt
vat
ek is
mberi
sze-
adoka
ám :
egész
al-
ársá-
aran-
bel-
ilemli
m le-
retlen

sovár
suly
tende
it...
falak
ajdal-
mint
ham-

n va-
meg-
ntet?
intén
. Az-
buz-
oldog
telke-
vétek

y fel-
a sze-
épése-
ésó.

szerint nem tartoznak elfogadni az előjárók által ki-
szabott büntetéseket, minthogy egyedül az állam kö-
zegei gyakorolhatnák hatalmat. Harmadszor odautasít-
tatnak, hogy azonnal tegyék szabad lábra az egyházi
előjáróságok által elfogottakat. Végre köteleességévé
tétetik a helytartóságoknak, hogy időről-időre ujjtsák
meg a zárdák átkutatását. Ha e rendelet hitelesnek
bizonyul be, úgy üdvözöljük az osztrák miniszteriumot
erélye és szabadelvűségeért. A zárdák ellen irányzott
mozgalom egyre növekedik a Lajthán tul. Nemcsak a
bécsi községtanács, hanem grázi demokrata-egylet is
elhatározta, hogy kérvényt intézend a miniszteriumhoz
valamennyi zárdá s a concordatum eltörlése ügyében.

— **Franciaország.** Páris. Olasz és Franciaor-
szág sorsa felől jövődők mondások keringenek,
melyek állítólagosan valami cisterciens baráttól Pecchi
Eugentől származnak, ki ezelőtt 60 évvel Rómában
igen nagy szentírben halt el. E jövődölés kézírata a
római cistercita zárdában őriztetnék. A „Gaulois” rész-
leteket közöl belőle. „A francziák a szentszéknek min-
dent vissza fognak adni, s ez még többel birand, mint
ezeknek előtte. Mindennek vége a vallásnak győzelme,
egy csoda leend, s végre a francziák fogják Rómát ol-
talmazni. A nuntius Párisban ismét teljhatalommal fog
birni, Mária megütszülése napján valami fontos fog
történni.

A nép bámulni fog, a midőn híre megy, hogy
Párisban egy ismeretlen király támadt a nép kebeléből,
s új év napján a trónra lépett. Gyors futár fogja e
szerencsés hírt Olaszországba megvinni, s az új király
a szentszék oltalmazója fog lenni. A háboru, mely ki-
töréssel fenyegetett, meg fog szünni, és nem leend több
vérontás a földön. Egy egész eretnek királyság vissza-
a cath. egyház kebelébe, s a minden államaiba
visszahelyezett szent atya, a nunc dimittist fogja eléne-
kelni. — Bizony, bizony majdnem kiszaladt a szánkun
ezen jövődölés olvasásakor, hogy — éhes izé, mivel
is álmodik csak?

— **Angolország.** Az alsóházi tagok f. hó 6-án
éjjel s 1 óra közt egy rögtön zajos explosio által
hozzattak rémülébe, mely a parlamenti épület előtti téren,
s a speaker hivatalos lakásának közelében történt. A
házban állomásozott rendőrsztyá a felemelkedő füst
tömegéről könnyen felismerhető helyre sietett s ott egy
czin-ládát talált löporral, s egy darab kanóczczal. A
tettes utáni minden nyomozás, ki gyaníthatólag a
Westminster hídról hajtá le a tere a ládát, sikeret-
len maradt.

— **Spanyolország.** Az egész királyságban nem
létezik Carlista banda.

VEGYES HIREK.

** A nyiregyházi országos vásár az iz-
raeliták ünnepe miatt szeptember 13-án fog
megtartatni.

† Mednyánszky Sándor szigetvári követ m. h.
31-én M. Ujfalun hosszas beszédben indokolta az össze-
gyűlt néptömegnek a bíróválasztási előnyöket — zá-
radéknál egy ott levő szép pór leánytól csókot kért, mi
azonnal egész készséggel meg is adatott. Mondják, hogy
ez idő óta nevezett képviselő népszerűsége egyre emel-
kedik. Már aztán ily korteskedést magunk is elvállalnánk.

† Nagy-Kállóba kövezett utunk lesz, városunkban
is ideje lenne már a járdák kiköveztetését megkezdeni,
no de a városházánál még mindig ez az a nóta járja :
no csak várja—várja—várjátok.

** A Czelder-ügy a delegatió elé került.
** Pazonyban f. h. 8-án E. G. úr vadásza egy 21

hiába, az anjai könyek kioltották lelkemből az erőt,
megtörték akaratom szilárdságát...
S ő a szegény azt hívén, hogy én — mert szegény
volt — nem szerettem őt — sirt, zokogott szüntelen
mig szive megrepedt....

Ez e nó, Amáliát, kit úgy szerettem, hogy imáim
közt elfeledve Istenemet, őt kezdtem bálványozni, felé
irányultak fohászaim... e nó, kedvesemet... énnekem
kellett mint papnak a temetőbe kikísérem...

A szünnapok alatt egy faluban laktunk, az öreg
plebános megbetegedett, midőn Amáliám lelke Istenéhez
visszaszállott... s más lelkész hamarjába nem volt, nek-
em kellett koporsójára az első hantokat hintonem. A
gyász szertartás csak néhány óráig tartott s én mintha
egy félszázadot átéltem volna, testileg, lelkileg megtör-
röten tértem haza a temetésről és sirtam szobámban,
mint az árva, ki édes jó anyját, mindenét, ápolóját
veszté el.

Nem volt nekem többé nyugtom, éjszakákon
eljárta rendszeresen Amália sírjához, mert nem tudtam
ágyamba menni, mielőtt fejfáját meg nem csókoltam
volna... egy ily éjjeli látogatás alkalmával valami ret-
tenetes fájdalom szállta meg szívemet, midőn a sírfára
borultam úgy képzeltem, mintha az alatta porladó ked-
ves lányka, ép oly öltönyben, milyben eltemetve volt,
kikelt volna sírjából s keserű szemrehányások közt kö-
nyezett volna előttem... én ekkor elájultam s eszmé-
letlenül hanyatlottam a sírhalmomra, honnét reggel a
sírásó kísért anyámhoz!

Ez éjjel áthütöttem magamat... sorvadásba estem
... hozd uram el mielőbb végórámat...
Eddig tartott a napló.

E szavakra : „hozd el uram mielőbb végórámat”
a beteg erőteljes hangon „amen”-t mondott, mire ki-
adá lelkét.

A toronyóra épen éjjel után kettőt ütött.

A *-i sirkert nyugoti oldalán egy cziprusfakkal
körüli ültetett sírhalmom emelkedik, a rajta levő egyszerű
kőkeresztnek következő szavak olvashatók :

* — Kálmán papnövendék
meghalt 1862. eltemettetett 1867. mart. 16-án.
Laurényi Ferencz.

éves fiatal ember, golyóval vetett véget életének s
miután a szív helyett ennél egy araszttal lejjebb lőtt 5
órai kínos haldoklás után szünet meg élni. Tették oka
ismeretlen.

** Mintegy 8 hava, hogy a megye bizottmánya
egy küldöttséget rendelt a börtönök megvizsgálására,
melyek ma annyira csufolva vannak, hogy alig jut 20
köblábnyi lég egy-egy fogolyra. Azóta mindössze csak
egyszer ült össze e küldöttség, de ekkor is minden
eredmény nélkül, minek következtében azután 413 rab
az orvosi vizsgálat szerint scrofulusnak találtott, hol-
lott e betegség köznépünknel eddig épen nem fordult
elő. Komolyan felszólítjuk e küldöttséget, miszerint jár-
jon el lelkiismeretesen tisztában s javítások meg vala-
hára a börtönrendszer, mert a tömlőzökben is embe-
rek vannak, kiket megfenyíteni míg egyrészt paran-
csolja a törvényt, addig másrészt őket kintzókamarákban
letaszitva tartani nem szabad.

** T. Palm Nándor állatorvos ur, miután a m. k.
állatgyógyintézethez segédtanárképző történet kineveztetése
folytán lakását állandóan Pestre teszi át, minden ismer-
őseitől ezennel szívélyes búcsút vesz.

** Amint halljuk a legközelebbi vásár alkalmával
műkedvelői előadás rendeztetik a helybeli szegény ár-
vák felsegélyezésére. Az indítvány mindentekintben pár-
tolásra méltó.

** Megyénkben történt a minap, hogy egy csinos
külsőjű, idegen fiatal ur beköszönt egy delnőhöz s mi-
után magát N. N. bárókép bemutatta, egész hévvel meg-
kezdte az udvarlást. A delnőnek — ki úgy látszik
kissé szerette a szeszélyest és regényszerűt — megtét-
szik a különös don Juan, az udvarlást elfogadja, mire
a lovag szemügyet vesz, szerelmet vall s imádottjának
kezét megkéri. Mindez egy rövid fél óra alatt történt.
A delnő el volt bájolva s tulboldogan omlott a kedves
karjai közzé. Azután pedig elhatározta, hogy a legkö-
zelebbi revoir harmadnapra legyen. A jegyes most egy
kis hűsítőt kér, a delnő pillanatra eltávozik s a legki-
tünőbb lemonade- s gyümölcsökkel tér vissza;... nem-
sokára a lovag egy meleg kézzorítással búcsút vesz s
sietve eltávozik. Harmadnap következő tartalmu levél
érkezik a delnőhöz : „Nagysád! Szerelmi vallomásunk
boldog emlékei kegyed arany óráját lánczala együtt
magammal vívém, ha tehát az időjárást illetőleg tájé-
kozást ohajtana, méltóztassék X. urhoz elmenni, ott
nagysád megtudandja hányat ütött az óra.” A delnő
nevezett urhoz üzen, kitől azon választ veszi, hogy 3
nap előtt egy ismeretlen úrtól 80 pengőért egy csinos
szerkezetű arany órárt vett; ha ő nagyságának tetszik
140 forintért megveheti.

** T. Palm Nándor a m. kir. állat-gyógyintézet
segédtanára egy kitiünő gyógyszer-talált fel, mely főleg
a szarvasmarhák- és juhoknál előforduló lépfene (tályog)
ellen kitiünő, mondatni biztos gyógyszernek bizonyult.
Kapható nevezett úrnál Pesten a m. kir. állatgyógy-
intézetben.

— (Beküldetett.) Városunk ev. tanintézetében egy-
Egyik dr. Emericz G. ur leköszönése által a gymna-
siumban, a másik Bánhegyi tanfelügyelővé lett kinevez-
tetése következtében a semináriumban, a harmadik a
polgári iskolának egy rendes tanárral leendő ellátása
folytán. Reményljük, hogy a nevelészetni téren kiváló is-
meretekkel bíró ifju, Nagy Gyula ur, a város és egy-
ház által nyújtott segélyt szolgálatának felajánlásával
viszonozni erkölcsi kötelességének fogja ismerni.

** Mult szombaton épen midőn lapunkat bezár-
tuk, a helybeli gabnalerakási kertben tűz ütött ki, mi-
nek folytán vagy 30 boglya lett a lángok martaléka. A
veszedelem vigyázatlanágból eredt. Ez alkalommal tel-
jes elismerésünket fejezzük ki a helybeli vasuti állomás
felügyelőjének azon szives közreműködéséért, melysz-
erint a tűzoltásra minden tőle kitelhetőt a legnagyobb
készséggel megtett.

** Egy legjobb bizonyítványokkal ellátott ispán
gazdatiszti állomást keres.

** Bauman Pál a helybeli „Polgári Olvasó-egylet”
vendéglőse — mint hirdetéseink rovatában látható, f.
h. 25-én szándékozik az általa jól és ügyesen beren-
dezett vendéglői helyiségét megnyitni. A megnyitási
idő igen appropos egyrészt Lajosnapján s másrészt az
egylet elnöke Gyöngyösy Sámuel ur névünnepe előes-
tőjén. Kívánunk minél számos látogatót.

** Panaszkodik a közönség hogy a talyigások a
sóstói fürdőig tulságos díjat követelnek; a hatóságilag
küzött árszabályzat szerint 30 kr. az illeték oda, és
ugyanannyi vissza, többet adni senki nem köteles s min-
den ezenfelüli követelés tilos. Egyébként a kocsisok
rendes tarifával vannak ellátva, a kitől tehát a neve-
zett összegnél többet kérnének, mutattassa elő magának
az árjegyzéket s az illetőt azonnal rendentasíthatja.

△ Dobránszky Péter, ki tolla után lapunk közön-
sége előtt eléggé ismeretes, augusztus harmadikán
promoveáltott a legkitünőbb német egyetemen mint
doctor philosophiaeet magister AA. LL. és pedig
kiváló sikerrel. Szigorlatának tárgya : a nemzetgazdás-
zat, nemzetgazdaszati politika, pénzügytan, államtan
és statistika; — vizsgálói : a tudománynak világhírű
korporheusai : Ran, Knies és Pluntschli voltak. Kétszeres
öröm s érdek köt bennünket e körülményhez, először
mert a fiatal doctor megyénk fia s a legelső magyar
ki a heidelbergi egyetemen tudori diplomát nyert; má-
sodszor mert alig van ország Európában, melynek na-
gyobb szüksége volna e téren képzelt szakőrökre mint
épen hazánk. A fiatal tudós, miután jogi tanulmányait
ithon elvégezte s a vizgákat megállotta, két éven át
hallgatta Németország legkitünőbb egyetemén ugymint
Berlin, Lipse és Heidelbergben a nemzetgazdaszati leg-
előkelőbb tudósainak előadásait; csak ezek a nevek állja-
nak itt : Hanssen, Friedländer, Dühring, Roschter, Hile-
brandt, Ran és Knies. Sok ily ifjat megyénknek és ha-
zánknak!

** Marseille-ben egy 14 éves fiu felakasztotta ma-
gát, mert egy általa nőül kért 12 éves leányka kezét
el nem nyerve.

Nyilatkozat.

Tudomásomra esett hogy néhányan, a mult héten
kiadott „pótmelléklet”-et úgy kívánják feltüntetni, mintha
az iparbank választmánya és id. elnöke, az azon meg-
jelent „nézetek”-et pártolnák; mert a hátlapon meg-
jelent hirdetés illetőleg meghívás — az iparbank köz-
gyűlésére — az elnök által van aláírva. Ennek ellené-
ben ezennel kijelentem, hogy sem a választmánynak,
sem az elnöknek erről tudomása nem volt, hanem ezen
összeállítás a véletlen következménye. Kik erről bővebb
felvilágosítást ohajtanak, sziveskedjenek hozzám fordulni.
Kelt Nyiregyházán, auguszt. 15-én, 1869.

Börkey Imre, laptulajdonos.

NYILT TÉR*)

Hosszas távollétem utáni hazatértemkor értesültem
arról, hogy egy Elek Ferencz és Süttő József urak által
alkürt okmány, a „Tiszavidék” szerkesztőségénél, mely
személyemet érdeklí, közszemlére tétetett ki, mimódon
került az nevezett ur birtokába, nem kutatom, — szem-
telen tartalma azonban feljogosít; sőt kötelességemmé
teszi, hogy birtokomban levő s azt egészben megzáfó-
l, már egyszer mellékletben közöltt eredeti okmányt, ne-
vezett urak által aláírottat, mint Elek Emil és Kállay
Adolf urak, e tárgyban akkori megbizottaim által ré-
szemre igazolásomul kiadottat : nevezett lapszerkesztő
ur irodájában, közszemlére, az érdekelt közönségnek
megtekinthetés, és a dolog állásáról meggyőződést sze-
rezhetés végett ezennel kitenni becsületbeli kötelessé-
gemnek ismertem.

Kelt Turán, aug. 12. 1869.

Szentimrey Kálmán.

A sóstói bérlő társulat tudatja a t. cz. közönség-
gel, hogy a szobákat illető lakbért f. hó 15-től kezdve
felére leszállította.

A választmány.

*) E rovat alatt közölttekért csak a sajtóhatóság irányában vállal
felelősséget a szerkesztőség.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

— Tudatjuk t. munkatársainkkal, miszerint lapunkat ren-
desen pénteken 12 órakor zárjuk be, e szerint az ez idő után
érkezett közlemények a következő számmaradnak. Ismét elő-
fordult esetekre nézve ujjlag határozottan kijelentjük, hogy semmi
nemű névtelen levelet lapunkba felvenni nem fogunk.

ÜZLET.

— Nyiregyháza, aug. 14. Üzletünk mint a mult
a mult héten, a behozatal némileg gyérült. Piaczunkon
nagy a dinnye kelete.

— Debreczen aug. 11. A barom vásár csekély
volt; erdőnyi börök sem igen keltek.
— Pest, aug. 10. Pálffy jó eső nasizette meg a
léget; az üzlet a buzára nézve élénk, kivitelre vásárolják.

A nyiregyházi gabnaesarnokban

jegyzőkönyvileg beigtatott terményárak o. értékben.

Alsó ausztr. mérő szerint	Aug. 14.	
	leg- alant	leg- fent
Buza	3.75—4.35	
Rozs	2.65—2.70	
Árpa, serfőzésre	0.00—0.00	
táplálékra	1.50—1.65	
Zab	1.50—1.55	
Kukoricza	2.40—2.50	
Köles	2.00—2.10	
Bab	2.50—2.75	
Repeze	6.50—6.60	
Mák	0.00—0.00	
Bükköny	0.00—0.00	
Lenmag	5.50—6.00	
Vörös Lóhere	0.00—0.00	
Luczerna	00.0—00.5	
Szesz, magyar itcze (fokonkint 48kr.)	20—20	
Virágolaj, mázsánkint	24½—25.	

Bécsi távirati börze-tudósítás.

Aug. 13.

5% metaliques 62.65. — 5% metaliques máj. és
nov. 62.65. — 5% nemzeti kölcsön 72.00. — 1860.
államkölcsön 100.80. — Bankrészvény 770.00. — Hi-
telrészvény 308.80. — London 123.90. — El-
tűtő 120.75. — Cs. k. arany 5.89.

TUDAKOZÓ INTÉZETI HIRADÓ.

(E rovatban egy-egy közlésért előlegesen 10 kr. előjegyzési és
30 kr. igtatási díj, összesen 40 kr. fizetendő. A „Tiszavidék” elő-
fizetői előjegyzési díjt nem fizetnek.)

Egy új szerkezetű élet (nem só) daráló gép
cladó.

Egy pár ló, kocsival együtt jutányos áron
megvétetik.

A jövő iskolai évre egy előkelő házban két
tanuló ifju étkezés és szállásra felvéte-
tik. Értesülhetni a tudakozó és közve-
títő irodában.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos :

Börkey Imre.

Főmunkatárs : Laurényi Ferencz.

H I R D E T É S E K.

Alulírottak tisztelettel tudatják a t. cz. közönséggel, hogy a már mult év óta a vasut mentében eddig

Morgenstern testvérek és Fried Lázár

czég alatt fennállott faraktári üzletet — miután ebből Fried Lázár ur folyó évi július hó 29-én — minden további jogáról lemondva — végképen kilépett, mostantól kezdve

Morgenstern Jakab és Zsigm. testvérek

új czég alatt az üzletet minden fennakadás nélkül továbbra is folytatják, — s egyttal ajánlják szilárd alapra fektetett faraktárukat, melyben bármely időben mindenféle — az építéshez szükséges faanyagokból a legmáltányosabb árak mellett készséggel szolgálunk

Nyiregyházán, augusztus 1-én, 1869. (130) 0—1
Morgenstern Jakab és Zsigmond testvérek.

Nevezetes az ipar és kereskedelemre nézve!!!

Alakult Nyiregyházán egy részvény-társulat, a mely felállított egy százados nagy súly mérleget (mázsát). Ez oly hid-alaku nagy mérleg, melyen mindenféle anyag termény szóval bármily terhek szekeres-től vagy külön, — továbbá mindenféle élő állatok u. m. juhok, sertések, szarvas marhák stb. egyenkint vagy csapatonkint a legkényelmesebben és a legpontosabban pár pillanat alatt megmérhetők.

E nagy mázsa fel van állítva Nyiregyházán az ugynevezett czugos kert udvarán, a vasuti állomás mellett levő „Huszár“ vendéglő tőszomszédságában.

A mérlegelés díja mázsánkint 2 kr.

Jelentkezni kell a vasut melletti volt czugos-kertben lakó társulati felügyelőjénél, hol a díjak is fizeendőek. (133) 3—1

A hid-mérleg-tulajdonos társulat.

Kiadó lakás. (136) 0—1

Nyiregyházán Pazonyi-utczán — ugyszólván a piacon — egy bolt, két szoba, egy mellékszoba, konyha, kamara és istálló f. év Sz.-Mihály napjától kiadó. Bővebben értekezhetni alulírt tulajdonosnál.

Maár Adolf.

Fényirdai jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy utazásomból visszatérve Nyiregyháza fényirdámban a működést megkezdettem, — mentől számosabb látogatót kér

Jeney és Társa

A fényirda Vitéz Károly házában a g. kath. templom átellenében van. (124) 3—2

Sertés-eladás.

A munkácsi uradalom Domboki majorjában Berghmegyében, f. é. szeptember 1-én délelőtti 10 órakor 280 darab 2½ éves sertés, K. Jenői származású ártány és herélt kocza árverés útján fog eladatni. Írásbeli ajánlatok is 10% bánatpénzzel ellátva, elfogadtatnak.

Ugyanaz nap még 35 darab magló kocza és 10 db 1½ éves kan, szinte K. Jenői faj, szabad kézből áruba bocsáttatik.

(132) 2—1

Oláh István
igazgató.

Kölesön és eladó zsákok dús választékban,

kész ponyvák, 50 darab hat vasas abroncesal ellátott 10—12 akó nagyságu legjobb minőségű szeszfordók, kaphatók alulírtnál Nyiregyházán, Pazonyi-utczá Kovács László-féle 780-ik szám alatti házban

(134) 3—1

Fried Jakabnál.

Haszonbéri hirdetés.

A Nánás város tulajdonához tartozó három belső, és két külső koresma; továbbá két mézszárszék, az ital és husmérés joggal az 1870-ik év január 1-ső napjától az 1872-ik év decz. 31-ik napjáig terjedő 3 évre e folyó hó okt. 8-ik napján Nánás város közházánál a délelőtti órákban nyilvános árverés útján haszonbérbe adandók levén: a bérleti kívánók az említett napra kellő bánatpénzzel ellátva azon figyelmeztetéssel hívatnak meg, hogy a haszonbéri feltételek, a h. nánási jegyzői hivatalnál bár mikor megtekinthetők.

Kelt Nánáson, a városi közönségnek 1869-ik évi július 4-én tartott közgyűléséből. (129) 3—3

KUBASSY GUSZTÁV

arany- s ezüstműves és ékszerárú Nyiregyházán Pazonyi-utczá a Kobalitz-házban.
Ajánlja a t. közönségnek ujjonnan nyitott üzletét; minden e szakba vágó megrendelések pontosan eszközöltetnek, új munkák és igazítások jutányos áron készíttetnek. Ezekben kívül régi arany és ezüstműveket bevált vagy becserél. (135) 3—1

Valódi Helvécziai növényessencia,

készíti
Dr. Kirchofer szakorvos Kapelban.

A helvécziai alpesi növény-essencia kitünően czél szerű s jótékony hatású a nehez emésztés, emésztetlenség, étvágyhiány, gyomortherhelés, dugulás stb. váltakozó bantalmaknál. A nehez emésztés javítására s az étvágy meghozására cziai alpesi növény-essencia, főleg oly körülményben, hol a vérrendszerben némi szabálytalansági esett állott be, mint: vérhiány, sápadtság, némi nések bantalmak, fehér folyás stb. esetekben. Egy palack ára 1 frt. 25 kr. o. é. avagy előleges beküldés vagy postai utánvét mellett.

Továbbá a hajhullás s kopaszodás ellen is a tudomány kitünő diadalt aratott. Wakerson tudor Londonban bizonyos hajbalzsamot talált fel, mely minden eddigi ily szereket felülmul; e balzsam megakadályozza a hajnak hullását s egyszersimind a növést mozdítja elő; s ezen használata folytán egész kopasz helyek dús hajzapot nyernek s 16 éves ifjak erőteljes szakált s hajuszt növelhetnek. Kéretik a közönség, hogy e találmányt ne számítsa azok közé, melyeket kontár készítőik kürtölés mellett égig magasztalni szoktak.

A dr. Wakerson-féle hajbalzsam ára eredeti fémskatulyában 2 frt. 20 kr.; a fozzállítási rakhely egész Európára nézve: Karlsruheban (Baden n. hercezség) Drngier Ch.-nál. Ausztria s Magyarországra nézve pedig a kir. udvari gyógytárban „a magyar királyhoz“ Erzsébetter I. szám és Budán a várban a kir. udv. gyógytárban.

Raktári nagyobb szállítmányok a főraktárból szerzethetők.

3—2

H I R D E T É S.

A Kis-Várdai, Dögei, Veres-Marti, Rozsályi, Dombrádi, Ontelki, Pátróhai, Berencsi, Ajaki, Lítkei, Eszenyi, Agtelki, Papi és Bezdédi koresmáltatási, heti országos vásári jogok e f. év szept. 1-ső és 2-ik napjain Kis-Várdába nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1870-ik év jan. 1-ső napjától 3 évre kifognak adatni, miert az árverelmi szándékozók 10 százalék bánom pénz letétele mellett meghívhatnak.

Hrabovszky Rudolf.

Foster V. és Társa

gazdasági gépgyárosok
Lincolnból Angliában

ajánlják a m. t. gazdászoknak

gőzmozdonyaikat
nagyobbított tűzszekrény és

előmelegítővel;
cséplőgépeiket

melyek Magyarország gabnanemeihez mérve építettnek; továbbá

arató-gépeiket

Anglia legelső gyáraiból.

ÁRJEJYZÉKEK és mindennemű felvilágosítások a legnagyobb készséggel bérmentesen küldetnek meg.

Raktár:

(103) Pesten, Gyár-utczá 33. szám. 0—9

A nyiregyházai ipar és kereskedelmi bank

alapszabályai legfelsőbb helyen általában jóváhagytván, felhivatnak a részvény-tulajdonosok, hogy f. é. auguszt. hó 23-án d. e. 8 órakor a helybeli Nagyvendéglő termében tartandó megalakító közgyűlésre megjelenni szíveskedjenek

A közgyűlés tárgyai lesznek:

1. Az alapszabályok némely pontjainak elrendelt módosítása.
 2. Az igazgatóság és a választmány megválasztása.
- Szavazattal az alapszabályok értelmében csak azon részvényes bir, ki részvényei névértékének 30 százalékát befizette.

Nyiregyháza, 1869. auguszt. 7-én.

(131) 3—2

Vidliczkay József

ideigl. elnök

Épen most érkezett 3000 üveg fristöltésű SZOLYVAI SAVANYUVIZ

nagy és kisebb mennyiségben kapható alulírtnál Nyiregyházán.

3—2

Bertalan Rezső

gyógyszerész.

Vendéglő-megnyitás.

Van szerencsém tudatni a t. közönséggel, hogy a nyiregyházai „Polgári Olvasó-egyletben“ az általam kibérelt vendéglői helyiséget f. hó 25-én szerdán d. u. 7 órakor

ünnepélyesen megnyitandom,

melyre a n. é. közönséget ezennel tisztelettel meghívom.

Egyttal bátorkodom a vásári idők alkalmával a nagyon tisztelt vidéki közönség minél számos látogatását kérni.

Kelt Nyiregyházán, aug. 15-én, 1869.

Baumann Pál

vendéglős.